

APLIKACIJE KOJE NAS "ŠPIJUNIRAJU"

Sve aplikacije a pogotovo one koje su rizične ne treba da koristite na mestima sa javnim neosiguranim wi-fi mrežama, kao što su železničke stanice, hoteli ili aerodromi, a ponekad i kafići i restorani

Sakupljači podataka povezuju informacije i generišu profile korisnika i pružaju dragocene informacije kompanijama širom sveta. Takozvani pametni telefoni omogućavaju im najveću prohodnost do sada. Na taj način oni znaju sa kim smo u kontaktu, sa kojom aplikacijama se najčešće služimo, gde se i sa kim nalazimo i najčešće krećemo. Sve to omogućava individualno plasiranje reklama, što je ona prikladnija korisniku to će je on pre i prihvati. Sve to ne zvuči loše, ali je metoda upitna - ne pitaju nas već nas posmatraju.

Aplikacije moraju da postanu transparentnije. Svaki korisnik bi trebao da zna da se njegovi podaci prikupljaju, kome i zašto se dalje šalju. Sve to je poželjno da bude na displeju mobilnog telefona na maternjem jeziku korisnika, ne sa pravnim izrazima koji se nalaze na više stranica A4 formata. Aplikacija ne bi trebala tajno da špijunira korisnika - kontakti, telefonski brojevi, e-mail adrese. Aplikacije ne bi trebale da upoređuju adresare korisnika, već samo informacije koje je korisnik dao svojevoljno.

Ni jedna od testiranih društvenih mreža ne čuva vaše podatke. Aplikacije društvenih mreža preuzimaju sa vaših pametnih telefona snimljene podatke kontakata, uglavnom bez odobrenja. Facebook čak i upoređuje adresare svojih korisnika. Sa takvim saznanjima oni prepoznaju «krugove prijatelja» i povezuju ih («osobe koje možda poznaješ»). Iako se za Facebook vezuju načešće zloupotrebe ovo je jedina društvena mreža od proveravanih u ovom testu, koja pita korisnike da li može da koristi vaše kontakte.

Prilikom našeg testiranja prepoznali smo četiri najčešća prekršaja

1. Neopravdani zahtevi

Aplikacije šalju podatke, koji nisu neophodni za rad iste. Na primer Mobile Metronom(android) kao i Metronom zadaje takt ali pri tom šalje nepoznatoj firmi ID uređaja kao i to kog mobilnog ponuđača koristimo.

2. Ne traže saglasnost

Aplikacije naše podatke šalju tako da mi to ne znamo. Primeri: **Foodspotting**, **Gowalla**, **Whatsapp** i **Yelp**.

3. Nezaključane/Nebezbedne

Ako aplikaciju koristite uz neosiguranu javnu mrežu umesto mobilnog internet, pružate priliku hakerima da preuzimaju vašepodatake. Ukoliko korisnik zbog svoje lenjosti konstantno koristi istu lozinku, na taj način može da ugrozi svoje elektronsko bankarstvo i E-mail poštasto sanduče.

4. Nisu anonimne

Pojedini dodatni programi šalju tačna imena, brojeve telefona i E-mail adrese kao citljiv tekst, a ne kao skrivene znakove

Veoma kritične aplikacije - nezaključane su i ne pružaju anonimnost

Facebook (iOS)

Epla aplikacija ove društvene mreže prenosi delove adresara trećim licima. Doduše po zahtevu korisnika ih zaključava ali ih ne čini anonimnim. Najveći problem je što i kad ste oprezni do vaših se podataka može doći i preko neke neoprezne osobe sa liste vaših prijatelja.

Whatsapp

Preko aplikacije šaljemo poruke, fotografije ili video klipove. Aplikacija prenosi delove adresara a da pre toga nije pitala korisnika za dozvolu.

iTranslate (iOS)

Aplikacija služi da prevodi reči i cele rečenice na više različitih jezika. Tekstovi se prenose nezaključani - mogu u jednoj neosiguranoj WLAN mreži da budu čitani i od neke treće strane.

Kritične aplikacije - ne štite naše lične podatke

Mobile Metronome (Android)

Ova aplikacija, na primer, prilikom sniranja klavira zadaje odgovarajući takt. Takođe ima i druge opcije. Njen najveći problem predstavlja to što bez znanja korisnika prenosi privatne informacije, identifikaciju uređaja i ponuđača mobilne telefonije firmi mobclix sa sedištem u Kaliforniji.

Weather XXL (iOS)

Služi za pružanje besplatnih informacija o vremenu. Problem je što aplikacija šalje identifikaciju uređaja i komunicira sa serverima različitih nepoznatih firmi. To je nedopustivo jer za funkcionisanje ove aplikacije to nije neophodno.

Aplikacije koje mogu biti uzor drugima

HRS (iOS)

Aplikacija pronalazi slobodne hotelске sobe po želji korisnika. U toku testa nije prenosila nepotrebne podatke, postoji istoimeni internet portal koji je u ranijem testu dobro ocenjen.

YouTube (Android)

Da bi se video snimci mogli emitovati aplikacija zahteva tehničke podatke vašeg smar-

Kako podneti pritužbu?

Niste zadovoljni
prodajnjom ili
uslugom?

Obratite se trgovcu ili
dopravcu usluge i
podnesite pritužbu
određene opštine
reklamaciju, kako biste
mu na taj način
omogućili da radi
jedinstveno.

Šovestrujemo vam da
postoje pravne
pritužbe, e-poštu ili fax
kojima biste imali potvrđuju
(prišli fragi o
podnošenju pritužbe).

Ako Vam trgovac ili
dopravac usluge ne
odgovara u odgovarajućem roku ili
niste zadovoljni
odgovorom, kontaktujte
APOS.

Ako Vam trgovac ili
dopravac usluge ne
odgovara u roku od 8
dana obavezno se
obrati trgovcu
APOS.

Dohvatite trgovcu
ili dopravcu usluge
nakon od 8 dana da
odgovori na Vašu
pritužbu.

Idite na sledeću web
adresu:
<http://apos.rs/obzir>

Popunite obrazac za
pritužbu:

APOS
šovestrujni tim
će učiniti sve da
Vam pomogne da
vratiš svoj novac.

Uporedne cene namirnica po marketima

U grafikonima je prikazano kolika je cena za korpu sačinjenu od 56 namirnica od marketa do marketa. Međutim prilikom odlučivanja koji je trgovinski lanac za vas najpovoljniji od pomoći je i prikaz cena po grupama proizvoda, jer u tom slučaju odnosi variraju

Monitoring cena je rađen tokom juna u marketima u Novom Sadu, Beogradu i Nišu. Proveravane su cene u trgovinskim lancima: Dis, Idea, Maksi, Merkator, Roda, Tempo i Univerexport. Namirnice su istog proizvođača i iste količine, odnosno veličine pakovanja, izuzev u slučaju kada je tražen najpovoljniji artikal u ponudi. Proveravane su samo redovne cene, bez trenutnih akcijskih ponuda.

Grupa #Brašno	Proizvođač	Količina
Pištič	Centroproizvod	1 kg
Beli hleb	Sava (najjeftinije)	400g
Makaroni - Mini	najjeftinije	500g
Spageti	najjeftinije	500g
Brašno tip 400 (meko)	Danubius	1 kg
Kukuruzno brašno	najjeftinije	500g

Grupa #Meso	Proizvođač	Količina
Svinjsko mesto i kat. (but)	sveže	1kg
Juneće mesto i kat (but)	sveže	1kg
Pile	(celo/upakovano)	1kg

Grupa #Mleko & Mlečno	Proizvođač	Količina
Mleko sveže 2,8mm	najjeftinije	1l
Mleko trajne 2,8mm	najjeftinije	1l
Jogurt 2,8mm	najjeftinije	1kg/1l
Pavljaka (kisela čaša)	najjeftinije	150g
Sir mlađi	Prezident	500g
Gauda - sir 45% m.m	Imlek	1kg

Grupa #OstaleNamirnice	Proizvođač	Količina
Ulije	najjeftinije	1l
Margarin za mazanje (mlečni)	Dobre Jutro	500g
Margarin za mešanje (stoni)	Dijamant	250g
Jaja B klasa	najjeftinije	10k
Majonez	Dijamant	200g/200ml
Kečap blagi	Polimark	500g
Šećer u kristalu	najjeftinije	1 kg
Sirče alkoholno	najjeftinije	1l
So kuhinjska	najjeftinije	1kg
Začin jelima (Bag)	najjeftinije	250g
Supa bistra kokolija	Aleva	50g
Kafa	Doncafe Minas	200g
Čokolada za kuhanje	najjeftinije	100g
Voćni sok breskva	Nectar Family	1l
Gaziranu vodu	Knjaz Miloš	1,5l
Negaziranu vodu	Aqua Viva	5l

Grupa #Povrće	Proizvođač	Količina
Paradajz	najjeftinije	1 kg
Krompir (beli)	najjeftinije	1 kg
Krompir (crveni)	najjeftinije	1 kg
Crni luk (zlatnožuti)	najjeftinije	1 kg
Pasulj (gradištanac)	Upakovan/inha merenje	1kg
Šampinjoni (sveži)	Upakovan	400g

Grupa #Suvomesnato	Proizvođač	Količina
Slanina suva (pančeta)	najjeftinije	1kg
Kobasica čajna	Zlatiborac	1kg
Šunka stičnjena	Yuhor	1kg
Viršće	Wudy	250g
Pašteta jetrena	Camex	150g

Grupa #Voće	Proizvođač	Količina
Limun	najjeftinije	1kg
Pomerandže	najjeftinije	1kg
Banane	najjeftinije	1kg
Jabuke (ajdared)	najjeftinije	1kg

Grupa #ZamrznutoKonzervirano	Proizvođač	Količina
Grasak (zamrznuti)	Frikom	450g
Mešani povrće za čorbu (zamrznuto)	Frikom	450g
Boranija (zamrznuta) zelena	Frikom	450g
Paradajz sok	Tomatello	1l
Kraslavac u tegli	najjeftinije	680g
Oštić (bez glave/cela)	Frikom	1kg
Filet sarma Pangasius	najjeftinije	1kg
Riblji štipići	Frikom	300g
Tunjevinu u komadu (konzerva)	La Perla	170g
Sardine u ulju (konzerva)	Eva	115g

This article was funded in part by a grant from the United States Department of State. The opinions, findings and conclusions stated herein are those of the author and do not necessarily reflect those of the United States Department of State

Kako da odaberete najbolji klima uređaj?

Kada živa termometra pređe 30 stepeni najbolje rešenje je da što više vremena provodite u hladu ili kod kuće. Ipak, često ni boravak kod kuće ne može da vas zaštiti od velike vrućine.

Zbog toga treba da razmotrite mogućnost kupovine klima uređaja, koji će vam rashladiti dom i učiniti da se osjećate prijatnije, kako danju tako i noću.

Vrste klima uređaja

Pостоје dva osnovna tipa: prenosivi uređaji koje možete da pomerate iz prostorije u prostoriju i split uređaji koji se trajno fiksiraju za zid. Prenos

DA LI JE "KAR ŠERING" NAČIN DA SE U BUDUĆNOSTI REŠI PROBLEM SAOBRAĆAJA?

"Kar šering" (car sharing) ili upotreba jednog automobila od više osoba u različitim periodima posebno je popularan za turiste. U praksi funkcioniše na dva načina - automobili imaju stalno parking mesto ili su parkirani bilo gde u gradu.

Kod klasične ponude ove usluge automobili stoe na parkingu, korisnik preuzme automobil, a nakon vožnje dovoze ga na to isto mesto. U većini zemalja EU ova usluga se može rezervisati putem telefona, kompjutera, smartfon aplikacije. Sat vremena vožnje manjeg automobila košta od 2 do 5 evra, benzin je uračunat.

Drugi model je fleksibilniji, značajnije skuplj, može se naći samo u većim gradovima. Sat košta između 15 i 17 evra, benzin i troškovi parking su uračunati. Automobili stoje bilo gde u gradu parkirani. Ovaj model naziva se "Free floating". Postoji veliki broj sajtova preko kojih možete birati modele automobila. Nakon upotrebe automobil ipak ne možete parkirati bilo gde, već u širokoj zoni korišćenja. Obe varijante imaju prednosti imane. Najzadovoljniji su potrošači koji mogu da koriste obe mogućnosti. To je nažalost moguće samo u manjem broju gradova.

Mladi su često diskriminisani

Vozaci koji su tek položili vozački ispit nisu kod svih davaoca "karšering" usluga dobodošli. Neki od njih pojedine modele ne iznajmljuju mlađima od 25 godina.

Cena u Nemačkoj - 29 centi po kilometru

Kod modela sa stalnim parking mestom najčešće su tarife računate na osnovu vremena korišćenja i pređenim kilometrima. Za duže relacije ili duže vreme korišćenja pojedini ponuđači nude popuste. Ponuđači koji rade sa fiksnim parking mestom uglavnom imaju vremenske tarife, računaju po satu ali i danu.

Savet pre iznajmljivanja automobila

Obratite pažnju na pravila vezana za točenje goriva i parkiranje. Pobrinite se da vam je sve jasno objašnjeno pre nego što potvrdite rezervaciju jer ako vratite automobil s količinom goriva koja nije u skladu s ugovorom, firma će vam naplatiti dodatne troškove. Firma može da od vas traži

da vratite automobil s gotovo praznim rezervoarom. U tom slučaju neće vam vratiti novac za gorivo koje ostane u automobilu kada ga vratite. Vodite računa da ispoštujete vreme za koje treba da vratite automobile na određeno parking mesto. Kašnjenje može da vas dosta košta. Zakrećenje saobraćaja u gradu koštaće više nego vožnja sopstvenim automobilom. Prikupite sve potrebne informacije pre potpisivanja ugovora kako biste izbegli bilo kakve nedoumice u vezi plaćanja i pažljivo i detaljno pročitajte ugovor. Ako ste automobil rezervirali putem interneta, ponesite sa sobom kopiju rezervacije. Proverite šta je sve uključeno u cenu i obratite pažnju na dodatne troškove. Proverite koliki su troškovi dodataka koje će vam trebati prilikom putovanja, na primer korišćenje dečijeg autosedišta ili navigacije. Savetujemo vam da pre, ali i nakon korišćenja automobila, zajedno s predstavnikom firme, proverite da li su na automobilu vidljiva bilo kakva oštećenja. Ako postoji šteta na automobilu pre potpisivanja ugovora, tražite da se to zabeleži, isto i u slučaju ako nema štete na automobilu po njegovom povratku. Za svaku štetu na automobilu, koja nije zabeležena kada ste preuzimali automobil, firma će tražiti naknadu. Kada iznajmljujete automobil, uzmite u obzir broj putnika i mesto za prtljag jer što je veći automobil, veća je i cena.

Vaša potrošačka prava prilikom preuzimanja ili najma automobila:

Treba proveriti uslove osiguranja. Proverite šta vam je pokriveno osiguranjem, a što nije i da li su u cenu uključeni troškovi osiguranja. U slučaju krađe automobila, osiguranje se odnosi samo na automobil, a ne na vaše stvari

Uvek se raspitajte kakva je praksa davaoca usluge u slučaju kvara automobila ili u slučaju nesreće. Ako se pokvari automobil, nazovite davaoca i sledite njihova uputstva. Nemojte automobil popravljati bez njihova odobrenja. Neke kompanije određuju rok u kojem morate prijaviti kvar na automobilu.

Važno je da ste upoznati s novčanim iznosom koji bi mogao teretiti vašu kreditnu karticu u slučaju nesreće. U slučaju nesreće, uvek zabeležite imena i adrese osoba uključenih u nesreću. Takođe, što pre obavestite policiju i kompaniju i sledite njihova uputstva.

Na šta trebate da obratite pažnju prilikom vraćanja automobila

Pobrinite se da dobijete potvrdu da ste vratili automobil i stanje u kojem je automobil vraćen. Potvrdu treba da potpišete i vi i predstavnik kompanije.

Parkirajte automobil na odgovarajućem mjestu i ako je moguće, slikajte automobil, kako biste imali dokaz da ste vratili automobil u dobrom stanju.

Na taj način možete odmah proveriti koje su štete zabeležene i u slučaju neslaganja podneti pritužbu. Kompanija će tražiti od vas naknadu za svaku štetu koja nije zabeležena prilikom preuzimanja automobila.

UNAPREĐENJE APLIKACIJE ZA TURISTE U EU - "TRAVEL APP"

Mreža evropskih potrošačkih centara je za svoju desetogodišnjicu potrošačima poklonila novu verziju mobilne aplikacije „ECC-Net: Travel App“. Ova aplikacija je odličan saputnik na svim putovanjima širom Evropske unije, kao i na Islandu i u Norveškoj, jer pomaže potrošačima u savladavanju problematičnih situacija koje se mogu pojaviti za vreme odmora u inostranstvu. Ona omogućava izražavanje potrošačkih prava na jeziku države u kojoj provodite odmor i pokriva 8 različitih tema: maloprodajna kupovina, iznajmljivanje automobila, hotelski smeštaj, zdravstveno osiguranje, vazdušni i železnički saobraćaj, kao i putovanje autobusom i brodom, na čak 25 jezika.

Nova verzija aplikacije je modernijeg dizajna, ima veću veličinu slova, unapređene funkcije i sasvim novu kategoriju „Pomoć“.

U kategoriji „Pomoć“ potrošačima su dostupni kontakti svih Evropskih potrošačkih centara, ambasada, informacionog servisa Europe Direct, kao i najvažniji telefonski broevi i kontakt podaci za hitne slučajeve.

Aplikacija je besplatna i može se koristiti bez internet konekcije, kako bi se izbegli troškovi rominga. Dostupna je za sve uređaje sa Android, iOS i Microsoft operativnim sistemima i može se preuzeti na:

Google Playstore (Android):

https://play.google.com/store/apps/details?id=eu.cec_zev.ECCNetTravel
Apple app store (iOS):

<https://itunes.apple.com/app/ecc-net-travel/id886668562>
Windows Apps+GamesStore (Windows)

<http://www.windowsphone.com/en-gb/store/app/ecc-net-travel/4dfcfb67-9294-40d5-9ac0-644a7e734813>

Ostanite informisani putem našeg besplatnog biltena

bilten@apos.rs [Prijava se](#)

Povežite se sa nama:

